

TERESA DEUNAREN IRAKATSIAK

II.- DEUNTASUNA ZER DAN (1).

Teresa nola Jainkoaganatu zan, nola deundu zan, deuntasunaz zer irakastem digun aztertu nai dutala, aurreko lanean esan nuan. Gaur, beraz, Teresa'rentzat deuntasuna zer dan aztertu nai dut. Nik itzik gutxi esango dut, Teresa bera egokiago mintzatuko zaigu.

Oso-tasun zalea dugu Teresa. Berez ere biotz aundiko zan-eta, erdizkako neurriak gogai-kagarri zitzaizkion. Gauzak edo osoan utzi edo osoan artzekoa zan.

Barne-bizi gaietan, deuntasunerako bidean ere olaxe jokatu zan. Ain zuzen, erderaz erabili oi dan itzak (perfectio) orixe esan nai du: oso-tasun. Orrengatik, ba, Teresa'ren jokabidea: goren burua oso-osorik Jaungoikoari ematea: ori da

deuntasuna.

Sarri-askotan asmorik egiten dugu. Gaur otoitza ongi egiteko asmoa; lurreko gauzeri ez lotutzekoa, biar. Berealaxe, ordea, aspertzen gera; zeken gera-ta, eman orduko berriro geureganatzen dugu. Onengatik Jaungoikoak ez damaigu maitasun osoa (V.11,I-4)(2). Eta geroago, kordegabeteak-eta, dituztenaz ari dala, onela dio: "Onezkeror borondaterik izaterik ere (gogoak) ez du nai; aukeramenik ere ez balu naiago luke, ta kentzeko eskatzen dio Jaungoikoari"(V.20,22).

Berbera dio "Deuntasunerako bidea" idaztian. Izan ere idazti biak garai batekoak dira. "Bizitza" bigarrenez eta "Deuntasunerako bidea" lenengoz urte berean gertatu zituan. Idazti ontako bosgarren ataletik amabosgarrenera artean, batez ere, Teresa'ren gogamena auxe da: gerana ta daukaguna oso-osorik Jainkoari eman bear dizkiogula. "Edozertan, dio bein, gure naia ezetsi dezagun; ortan arduratzen bazerate, igarri gabe gailurretaratuko zerate" (C.P. 12,3). Gure naia ezetzea, borondaterik ez izatea: gure naia, gure borondatea, gure burua oso-osorik Jainkoari ematea da.

Guk geren burua, gere naia, Jainkoari ematea ta Jainkoa Bera guri ematea, berriz, elkarren ondoren dabilta. Ola dio Teresa Deunak: "Errege onek ez dio bere biotza ematen, berea osorik ematen ez dionari"(C.P. 16,4). "Gogoa otoitz-bilduan asi berri dala, ain gauza aundirik beregan eukitzeko txiki dala-ta, larritu ez dedin, Jaun-

goikoa ez zaio azaltzen, barnea apurka-apurka zabalagotzen ez dion arte. Orenгатik diot Berarekin askatasuna dakarrela, jauregi au dana aunditu baitezake. Gure egitekoa au da: erabaki bizi-biziz jauregi ori Jaungoikoari eman eta ustutzea, Ark berean bezela nai duana ipini naiz kendu dezan. Ark ez du gure naimena indarrez beartzen, ematen dioguna artzen du; ez zaigu, ordea, Bera osorik ematen geu Berari osorik eman artean. Gauza jakina da au, ta garrantzi aundiko dalako oinestetan gogoratzen dizuet...ba, jente xeez eta zirtzilleriz jauregia betetzen badugu, nola sartu diteke Jauna bere aialdeko ta gutxi?" (C.P. 28,12). "Naimena Jaunak beretzat daukala ere, eskuetatik kendu ta gauza makurretan jartzen dugu" (C.P. 31,12). Gure biotza bein betiko ta osorik ez diogu Jaungoikoari ematen; tori ta tatika ari gera: bitxia erakutsi eta eskeini, eskua luzatu dezatenean, ordea, berriz ere gero gordetzen dugu; bitxia eskeini ta Ari eskuratu ere bai, baiña berriro kentzen diogu. Onengatik omen dira ain gutxi gogo-bizia arretaz daramatenak (C.P. 32,8).

Teresa'rentzat gogokoi, otoizti ta oso edo deun bat dira. "Gogokoi" itzalen ordez beraz, "oso" naiz "deun" ipini genezake. Deun izaten, Jaungoikoarenak izan naiez, asko asten gera; egiz ta benetan Jaungoikoarenatzen diranak, ordea, oso gutxi dira.

"Liburu ontan esan dizuedan dana gai oni dagokio, ots, geren buruak oso-osorik Egilleari

eman eta naimena Arenean jarri ta izakiengandik jarein bear dugula (C.P. 32,9). Bere idaztirik bikaiñenean ere, darabilgun galaz itz ederrik esango digu: "Ez du nai zuek ezer eukitzerik; gu-txi naiz asko, guztia Beretzat nai du" (M.V@, 1,3).

Gure donegintza ezkutu arrigarri bat da. Jaungoikoa gabe ezer ezin dezakegu. Jaungoikoaren eskerrari men egiteko ere Jaungoiko Beraren eskerra bear dugu, ta ala ere done vizatea edo ez izatea geure esku daukagu. Beiñere ez dugu ulertuko Jaungoikoaren eskerraren eta gure askatasunaren arteko jokaera arrigarria.

Donegintza ontan guri dagokiguna ikusi dugu, ots, gure burua, gure borondatea, Jaungoikoari eman bear diogula. Baiña aundi-aundika itz egitea da. Eginbear ori nola beteko dugu? Zer sustrai edo zer ondore ditu? Teresa'k xeatu digu.

"Otoitzean asiberri danak ajola au izan bear du (au ez bekizue aaztu, garrantzi aundikoa da-ta), ots, bere naimena Jaungoikoarenarekin bat ekartzeko al duan ardura guztiz ekin, alegindu ta gertutzea; eta esango dizuedanez, siñetsi idazute gogo bidean iritxi diteken osotasunik bikaiñena ortan dagola... Emen ez dago beste erdera-mordoil-lorik, ez beste korapillorik; ortan dago gure on guztia" (M.II,8). "Gauza jakiña da osotasun betea ez dagola barneko atseginetan, ez kordegabetze ta ikuskarietan, ezta iragarmenean ere; gure naia Jaungoikoarenarekin bat ekartzean, Jaungoikoak zer nai duan igarri órduko guk ere ura borondate osoz nai izatean dago osotasun betea" (F.5,10).

Gure naia Jaungoikoarenarekin bat egiteko, berriz, Aren naia jakitea nai ta naiezkoa dugu. Bestela ez giñake adimendunoi dagokigunez jokatu. Adimenak oartu ta naimenak baietza eman gabe gizonak egin lezaken ona ezertarako ez litzaioke.

Zein da, ba, Jaungoikoaren naia?

"Jakin dezagun, ene alabatxuok, Jaungoikoaren eta urkoaren maitasuna dala egizko osotasuna; aginduok zein osoago bete, ain osoago izango gera" (M.I, 11, 17). "Aren naia zein dala uste duzute? Guztiz osoak gaitzela, Berarekin eta Aitarekin bat gaitzen Berak eskatu zion bezela... Gauza biok bakarrik Jaunak eskatzen dizkigu: Bera ta urkoa maite izatea, ortan ekin bear dugu. Ondo betetzen baditugu, Aren naia egiten dugu, ta Berarekin bat izango gera" (M.V, 3, 7). "Ontan oso ongi bagabiltz, egiña dugu dana" (Ib. 9).

Teresa mintzatu zaigu. Bere gogo-barrena zabai-zabal azaldu digu. Argiago dedin, ordea, aren gogamena laburki jarri dezagun: Deun osoak izateko, gure buruak, biotzak, naimenak, oso-osorik Jaungoikoari eman bear dizkiogu; gure naimena Jungoikoari osorik emate ori Arenarekin bat egitea da; au berriz, Aren naia betetzea da; baiña zein da Aren naia? Bera ta gure urkoa maite izatea.

Zer baten azalpen dira izkera guzti oiek. Gogo-gaietan auxe gertatzen da, gaiaren neurriko itzik ez-eta, itz asko erabili bear. Teresa'k

ere, ba, aipatu ditugun azalpen oiek nastean erabiliko ditu, batean au, bestean ura. Berdin da. Deuntsasun-osotasunaz zer irizten zuan, zer idea zuan jakin nai genduan; eta ikusi dugu. Deuntasuna guzientzat "obiective" bat da; bakoitzak ordea, gogo berezia baitu, bereziki ulertu eta iristen du. Teresa'k nola ulertu zuan ikusi dugu. Ta zein ederki ulertu zuan! Baito da beste deunik Teresa baiño biotz-zabalagorik, Jaungoiko zaileagorik? Bere ikasle zintzo egingo al gaitu! Ni oso-osorik Jaungoikoarena eta Jaungoikoa oso-osorik neurea! Gauza ederragorik!

Ikasbide au zerbait osotu genezake oraindik. Jaungoikoa ta urkoa maite izan bear ditugu. Urkoa maite dugunentz errez ezagutu dezakegu. Jaungoikoa maite dugunentz, ordea, ez, nolabait antz eman bai, baiña: "gauza biok betetzen ditugunentz jakiteko ezaupiderik ziurrena au da: urkoa maite izatea... Jaungoikoak ain maite baigaitu, urkoari diogun maitasunagatik Beraganakoa geituko digulako, ontan ezin dezaket zalantzarik izan" (M.V.3,8). Ortik Teresa'ren irakatsiak apostolatuari damaion garrantzia. Teresa ez da berekoi, alper, atsedenezale. Bere arauari jarraituz, zenbat gogo sendatu ta zeruratu ote zituan! Amaika neke ta lan artu zituan urkoari on egitearren. Jaungoikoaren eta urkoaren maitasuna batera datoz, alegia.

Sekundino Anaiak, karmeldarra

(1) Erderazko "perfectio" adierazteko naiz "osotasun" naiz "deuntasun" erabiliko ditut, bakoitzean egokiago deritzadana. - (2) V:Vida; M:Moradas; C.P.:Camino de Perfección; F.:Fundaciones (P.Silverio).